

OBSAH:

PŘEDMLUVA	7
1. ÚVOD DO TEORIE ZAHRANIČNÍHO OBCHODU	9
1.1. Charakteristika mezinárodního podnikatelského prostředí	9
1.1.1. Ekonomické prostředí	9
1.1.2. Politicko-legislativní prostředí	11
1.1.3. Kulturně-sociální prostředí	12
1.1.4. Institucionální prostředí	12
1.2. Základy zahraničně obchodní politiky	13
1.2.1. Vymezení základních pojmů	13
1.2.2. Vývoj mezinárodních ekonomických vztahů	14
1.2.3. Otevřenost ekonomiky	14
1.3. Mezinárodní obchod.....	15
1.3.1. Příčiny zapojení do mezinárodního obchodu	16
1.3.2. Přínosy mezinárodního obchodu	17
1.4. Mezinárodní pohyb kapitálu a pracovních sil	17
1.4.1. Mezinárodní pohyb kapitálu.....	17
1.4.2. Mezinárodní pohyb pracovních sil.....	18
1.5. Funkce zahraničního obchodu.....	18
Kontrolní otázky, zkušební otázka a úkol č. 1	22
2. FORMY VSTUPU FIREM NA ZAHRANIČNÍ TRHY	23
2.1. Důvody vstupu firem na mezinárodní trhy.....	23
2.2. Vývozní a dovozní operace	24
2.2.1. Vývoz a dovoz zboží	24
2.2.2. Služby související s vývozem a dovozem zboží	25
2.2.3. Reexport	26
2.2.4. Zušlechťovací styk	26
2.3. Vstup na zahraniční trhy formami nenáročnými na kapitálové investice	26
2.3.1. Licenční obchody (Licensing).....	26
2.3.2. Franchising	27
2.3.3. Smlouva o řízení.....	28
2.3.4. Zušlechťovací operace.....	28
2.3.5. Výrobní kooperace	28
2.4. Investičně náročné kapitálové vstupy.....	29
2.4.1. Motivy zahraničních investorů pro kapitálové vstupy	29
2.4.2. Pozitiva přílivu zahraničních investic	29
2.4.3. Formy přímých zahraničních investic	30
Kontrolní otázky, zkušební otázka a úkol č. 2	32
3. INTENZITA A STRUKTURA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU	33
3.1. Globální tendence mezinárodního obchodu.....	33
3.2. Hodnocení zahraničního obchodu	34
3.2.1. Intenzita zahraničního obchodu.....	34
3.2.2. Teritoriální a komoditní struktura zahraničního obchodu	35
3.2.2.1. Teritoriální struktura zahraničního obchodu	37

3.2.2.2. Komoditní struktura zahraničního obchodu	38
3.2.3. Světový obchod se službami	41
3.3. Závěr k hodnocení zahraničního obchodu.....	42
Kontrolní otázky, zkušební otázka a úkol č. 3	45
4. KONKURENCESCHOPNOST A ZAHRANIČNÍ OBCHOD	46
4.1. Nástup globální konkurence	46
4.2. Základní pojmy konkurenceschopnosti	46
4.3. OECD ukazatele mezinárodní konkurenceschopnosti ..	47
4.3.1. Konkurenceschopnost na makroekonomické úrovni	48
4.3.2. Konkurenceschopnost na úrovni odvětví, oborů, a skupin výrobků	49
4.3.3. Konkurenceschopnost firmy	49
4.3.4. Konkurenceschopnost České republiky	50
4.4. Vliv globalizace na mezinárodní obchod ..	50
4.4.1. Globální dodavatelsko-odběratelské řetězce	51
4.4.2. Strategické aliance.....	51
4.4.3. Globální retailing.....	52
Kontrolní otázky, zkušební otázka a úkol č. 4	55
5. PLATEBNÍ BILANCE	56
5.1. Obecná charakteristika a struktura platební bilance.....	56
5.1.1. Horizontální struktura platební bilance	56
5.1.2. Vertikální struktura platební bilance	58
5.2. Saldo platební bilance	58
5.2.1. Obchodní bilance a účetní vyrovnanost platební bilance	59
5.3. Rovnováha platební bilance	60
Kontrolní otázky, zkušební otázka a úkol č. 5	63
6. VNĚJŠÍ OBCHODNÍ A MĚNOVÁ POLITIKA	64
6.1. Měnový kurz	64
6.1.1. Druhy měnového kurzu	64
6.1.2. Kotace měnového kurzu	65
6.1.3. Vývoj měnových kurzů	65
6.2. Současné systémy měnových kurzů	65
6.3. Regulace měnového kurzu státem	68
6.4. Vliv salda platební bilance na měnový kurz	69
Kontrolní otázky, zkušební otázka a úkol č. 6	72
7. MEZINÁRODNÍ OBCHOD A MARKETING	73
7.1. Analýza mezinárodního prostředí	73
7.2. Vstup do exportní činnosti	73
7.2.1. Výzkum zahraničních trhů	74
7.2.1.1. Druhy mezinárodního marketingového výzkumu	75
7.2.2. Distribuční cesty v mezinárodním obchodě	76
7.3. Obchodní operace na zahraničních trzích	77
7.3.1. Obchodní operace ve vývozu	78
7.3.2. Obchodní operace v dovozu	78
7.4. Uzavírání kupní smlouvy	78
7.5. Předmět kupní smlouvy	78

7.5.1. Druh a jakost zboží	79
7.5.2. Množství zboží	79
7.5.3. Způsob balení zboží.....	79
7.6. Informační zdroje pro exportní činnost	79
7.7. Zpracování strategického projektu exportní činnosti	80
Kontrolní otázky, zkušební otázka a úkol č. 7	82
8. OBCHODNĚ POLITICKÁ OPATŘENÍ.....	83
8.1. Dva přístupy k provádění mezinárodního obchodu	83
8.1.1. Výhody liberalismu	83
8.1.2. Cíle a výhody protekcionismu.....	83
8.2. Struktura obchodně politických opatření	85
8.2.1. Autonómni nástroje obchodní politiky	85
8.2.1.1. Autonómni nástroje obchodní politiky tarifní	85
8.2.1.2. Autonómni nástroje obchodní politiky netarifní	87
8.2.2. Smluvní nástroje obchodní politiky	87
8.3. Ekonomické důsledky omezení obchodu	89
8.4. Proexportní politika	90
Kontrolní otázky, zkušební otázka a úkol č. 8	93
9. INTEGRAČNÍ PROCESY A EVROPSKÁ UNIE.....	94
9.1. Charakteristika světové ekonomiky	94
9.2. Vymezení základních pojmů integrace	94
9.2.1. Mezinárodní ekonomická integrace	95
9.2.1.1. Výhody mezinárodní ekonomické integrace.....	97
9.2.1.2. Překážky mezinárodní ekonomické integrace.....	98
9.3. Mezinárodní ekonomická integrace na příkladu vývoje v Evropě.....	98
9.3.1. Proces budování hospodářské a měnové unie v rámci ES (EU)	100
9.4. Integrovaní seskupení v jiných částech světa	101
Kontrolní otázky, zkušební otázka a úkol č. 9	104
10. MEZINÁRODNÍ INSTITUCE VE VZTAHU K MO.....	105
10.1. Brettonwoodské instituce	105
10.1.1. Mezinárodní měnový fond	105
10.1.2. Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj.....	106
10.2. Význam GATT	107
10.3 Význam WTO	108
Kontrolní otázky, zkušební otázka a úkol č. 10	111
PŘÍLOHY	
Příloha č. 1: Teritoriální struktura zahraničního obchodu ČR	114
Příloha č. 2: SWOT analýza při vstupu firem na zahraniční trhy	116
TÉMATA SEMINÁRNÍCH PRACÍ	118
ZKUŠEBNÍ OTÁZKY	119
SELFTEST	120
LITERATURA	122
SEZNAM TABULEK, SCHÉMAT A GRAFŮ.....	124